

a fehér, barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

beköszönő

• „Körülöttem
bizonytalan minden”

rendünk múltjából

• *Megújult a pécsi Lyceum templom*

• *Boldog Özséb Házat hozott
a Mikulás a fiataloknak*

pálos lelkiiség

• *A Pálos Lelki Központ*

• *Szentek a gyerekszobában*

pálosokról, pálosoktól

• *A Boldog Özséb Program hírei*

• *Pilisi pálos utak*

rendi krónika

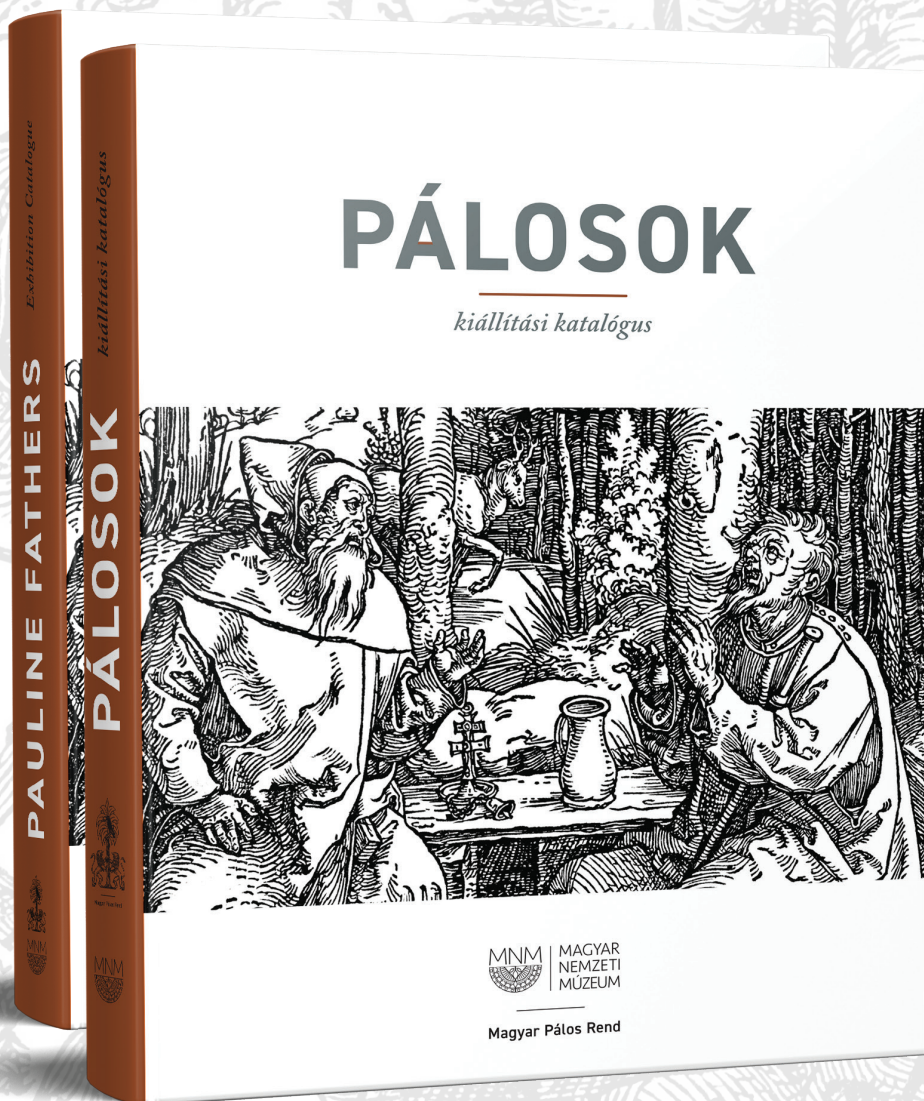
pálos programok

Megjelent a

PÁLOSOK

kiállítási katalógus

magyar és angol nyelven

BEKÖSZÖNŐ

„Körülöttem bizonytalan minden”

P. PUSKÁS ANTAL OSPPE

Kedves Olvasó, nem olyan régen rátaláltam egy dalra, amely 2020-ban íródott, de azt hiszem, ma is teljesen aktuális. Íme, néhány sor belőle az általam készített magyar fordításban:

*Körülöttem bizonytalan minden,
Nem bírok már több meglepetést.
Bárcsak lenne biztos pont a láthatáron,
Hogy két szememmel rajta csüggenék!*

*El kell mondjam félelmem.
A szívem felkészületlen.
Semmi sem olyan, mint volt előbb!*

*Te már régen tudsz mindent.
Már régen tudsz mindent,
mindent, amitől félek,
s azt is, miben remélek.
A jövőm a kezvedben tartod,
S amit a jövő tartogat,
Te már rég tudod.*

JJ Heller: You already know

A bizonytalanság és a hosszútávú tervezés lehetetlensége néhány éve állandó társunk lett. Sőt, úgy néz ki, hogy ez lesz az egyik állandó dolog az életünkben. Ez azonban nem szükségképpen és nem minden tekintetben rossz dolog. Sőt, azt mondom, ennek az időnek el kellett érkeznie, hiszen a jóléti társadalom eszménye magában hordja saját vesztét, más szóval, szükségszerű, hogy átalakul, vagy éppen összedől, mint a kártyavár. És itt nem arra gondolok, hogy

elapadnak a kőolajkészletek, vagy, hogy a felhalmozott dolgok és a szükségesnél messze több olcsó áru termelése elszegényíti a kétkezi munkásokat – bár ez is igaz. De a jóléti társadalom legnagyobb rákfenéje az, hogy a jólét sok gyenge jellemet szül. A gyenge jellemek pedig sokféle romlottságot hoznak magukkal, mint ahogy azt tapasztaljuk napjainkban.

Azonban az ilyen, romlottsággal terhelt időkben kinevelődik egy új, egy más nemzedék is. Olyan férfiak és nők, akik már nem az ügyeskedésben, a kicsinyes haszon-szerzésben találják örömeiket, hanem abban, hogy másokért élnek. Nem arra figyelnek, hogy miként lehet még többet kihozni a másik emberből, a fennálló rendszerből. Azt figyelik, hogy mire hívja őket Isten ma. Nem a messze jövőben vannak gondolataik, hanem a jelenre fordítják erejüket, tudásukat és szeretetüket. Istenből élnek, Isten pedig a jelenben van.

Hiszem, hogy a romlottsággal terhelt idők Istenben erős férfiakat és nőket is szülnék. Ők pedig egy újfajta jólétet hoznak magukkal, amely azonban nem hasonlít ahhoz a jóléthez, amit eddig ismertünk, és amiben hittünk. Ez az új jólét olyan, hogy kívül beéri kevéssel, belül azonban nem éri be kevesebbrel, mint hogy mély, életadó közösségben legyen Istennel és az emberekkel. Ennek jegyében induljunk neki az új egyházi és polgári évek!

RENDÜNK MÚLTJÁBÓL

Megújult a pécsi Lyceum templom

P. GYÖRFI SZABOLCS OSPPE
BESZÉDE

Mint arról korábban is beszámoltunk, a 2020. decemberi horvátországi földrengés következtében súlyosan károsodott a Lyceum templom. A felújítás a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága útján kapott állami támogatás segítségével indult el. A 2022. november 11-i átadási ünnepségen hangzott el Györfi Szabolcs atya beszéde, amelyet teljes terjedelmében közlünk alább. A cikkhez kapcsolódó hírt a Rendi krónikában olvashatják.

Kedves Testvérek!

Mostanában a következő kérdések járnak a fejekben: Jár-e nekünk a Lyceum templom felújítása? Végső soron jár-e nekünk a Lyceum templom?

A jól ismert filmből, a Brian életéből szintén ismerős a kérdés: Mit adtak nekünk a rómaiak? S mi több: Mit kell, kellene adniuk a rómaiaknak nekünk? Szóval: Jár-e nekünk a Lyceum templom felújítása? Jár-e nekünk egyáltalán a Lyceum templom? Járnak-e a pálosoknak a hívek, a híveknek a pálosok? Kutya kötelessége-e a magyar kormánynak támogatni a Lyceum templom felújítását, Soltész Miklós úr ál-

lamtitkárságának a megrepedt templomfalak helyreállítását?

Minden csak kegyelem. Nekünk nem jár a Lyceum templom felújítása, nem jár a Lyceum templom, a pálosoknak nem járnak a hívek, a híveknek nem járnak a pálosok. Testvérek, nekünk nem jár a megváltás, és nekünk nem jár Jézus Krisztus sem! Senkinek nem jár semmi. Egy régi történet jut eszembe: Egykor azt egyik kedves kispap rendtársam, aki akkor éppen nekünk, a rendi növendékeknek előljárója volt, feltette a kérdést, hogy „Mi jár a főnöknek?” És meg is válaszolta a kérdést: A szája. A főnöknek a szája jár. Azaz a főnöknek, neki mint főnöknek, nem jár semmi. Istenek egyedül kijár a dicsőség és a dicséret, s azon túl alighanem, senkinek nem jár semmi. Nincs mit követelnünk. Senkitől semmit. Nyilván sok munkát teszünk bele – világiasan szólva –, az életünkbe, egy templom felújításába, de az elvárásainkat igen le kell csökkentenünk, s mindig marad helye a kegyelemnek, Isten csodálatos áldásának az életünkben. Mindaz, amit kaptunk, az életünk, a bevégzett munkánk, egy templom felújítása: ajándék.

Emlékszem azokra a pillanatokra, amikor megfogalmazódott bennünk a földrengés után a magyar kormány, illetve az államtitkárság megkeresésének gondolata. Tudnak-e pénzt adni, avagy sem. Sem a templomnak, sem a pálos rendnek nem lett volna

elég anyagi ereje finanszírozni a felmerülő milliós költségeket. A válasz – teljesen érthető módon –, nem azonnal jött meg. S milyen nagy öröm volt mindannyiunk számára a támogatás megítélése!

Akkor, amikor a történet végül is jó véget ér, alighanem a hála kell, hogy az első szavunk legyen. Ugyanúgy kegyelem volt

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

a templom újbóli működése, mint ahogy az volt a bezárása is. Minden csak kegyelem. S a bezárás és az újbóli megnyitás kegyelmére is, csak a hála lehet a válaszuk. Ez alatt a közel két év alatt sok minden eltűnődhettünk. S alighanem szerencsés, ha a követelődést és a legkülönbélebb elvárásokat kiiktatjuk a szótárunkból. Templomunk ékes kapcsokkal kötődik a pálos rend történetéhez, de a magyar egyház- és művelődéstörténethez, s természetesen Pécs városának történetéhez is. A templom tervezője a kiváló, tehetséges rendtársunk Wépy Máté, aki többek között a sasvári templom és rendház, a márianosztrai templom barokk átépítésének is tervezője volt. Sasvár Szlovákia nemzeti kegyhelye. A kegyhely tervezője pálos szerzetes. A pécsi rendház egykori lakója, a kor jeles morálteológusa Simon Máté. Templomunk keleti toronygombjába Virág Benedek – „a Magyar Horác”, aki amúgy

A megújult Lycium-templom, Pécs (2022)

fotó: Varga László

a hamarosan közelebről is megismerhető rendházban (a mai gimnázium épületében) tanult teológiát –, verses imádságát zárták. S hogy az egyetemes vonatkozásokról se feledkezzünk meg: A templomunk előképei között ott szerepel az Il Gesù, a jezsuiták főtemploma Rómában. S Pécs történetére még egy pillanatra visszatérve: templomunkban misézett az egyházmegye püspöke, Dulánszky Nándor a székesegyház építése idején, a XIX. végén, illetve az 1923-tól a pécsi egyetemi ifjúság temploma is volt a Lycium templom. S mindezek mellett templomunk orgonája a nagyszerű Angster gyár 500. számú romantikus orgonája. Ilyen templomunk van nekünk. Mindezek előre vetése után lehet különleges súlya a köszönetnek, a személyesen megfogalmazott hála kinyilvánításának.

Kedves Testvérek!

A 2020. decemberi horvátországi földrengés következtében megsérült pécsi Lyceum templom a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága útján kapott állami támogatás segítségével, hosszú ideig tartó felújítási munkák után készült el. A több ütemben és közel két éven át zajló munkálatok keretében sor került a keletkezett repedések javítására, injektálására, a templombelső díszítőfestésére, a freskók és képek restaurálására, a nyílászárók egy részének a cseréjére, az orgona javítására, a hangosítás megújítására, a templomi folyosó felújítására, a sérült nyugati párkányzat és homlokzat javítására és teljes festésére, és számos kapcsolódó kisebb munkára. A munkák legjelentősebb része {az EGYH-EOR-21-P-0076 azonosítószámú} „A Pécsi Lyceum templom felújítása” célú támogatásból, kisebb mértékben a „Boldog Özséb Program” {EGYH-KCP-18-P-0183 azonosítószámú} támogatásából, valamint a biztosítási kártérítésből és a hívek adományaiból valósult meg.

Az elvégzett munkák összköltsége megközelíti a 100.000.000 Ft-ot, ami nagyon jelentős összeg, mégis ahhoz képest, ami itt megvalósult, talán nem is annyira sok. Ezt azok a kis csodák tették lehetővé, amelyeket átélhettünk, miközben a templom készült. Többen voltak, akik nem kértek pénzt a munkájukért vagy annak egy részéért, és mindenki, aki a felújításban részt vett, jóval többet beletett a megvalósításba, mint amire a vállalt feladata kötelezte volna. A díszítőfestő szinte másfél évre beköltözött a templomba, annyira magáénak érezte a

feladatot. A restaurátorok adományként festették vissza az orgona felett a leszakadás veszélye miatt eltávolított freskót. Az állványkölcsonzó cég minimális díjat kért a kölcsönzött beltéri állványokért. A statikus mérnök nem fogadott el semmit tőlünk, csakúgy, mint ahogy az építésmérnök, az épületgépész mérnök és az orgonaszakértő sem. A biztosítási szakértő ingyen dolgozott. A műszaki ellenőr, a kőműves vállalkozó, az injektálást végzők, az asztalosok, a nyílászáró szerkezetek gyártói és beépítői, a villanyszerelő a lehető legkedvezőbb áron végezték a munkájukat. A vállalkozások egymást segítették ki az állványokkal, munkaeszközökkel. Itt senki nem meggazdagodni akart, hanem mindenki csak segíteni. Meg kell említeni az engedélyező hatóságot is, akik nagyon nagy rugalmassággal és segítőkészséggel álltak a munkafolyamatok mellett.

Köszönjük Szován Géza statikus mérnök, Viczencz Ottó építésmérnök, Takács István műszaki ellenőr, Grain András díszítőfestő, Mauks Zoltán és Mauksné Dittrich Csilla restaurátorok, Sákán György villanyszerelő, Schleining János és Norbert, Molnár Attila és Etlinger János asztalosok, Elekes Tibor hangosító, Köcsky Tibor orgonaszakértő, valamint a biztosítási szakértő IBG Alkusz Kft., a nyílászárókat gyártó és beépítő Bot Kft., a kőműves munkákat végző Sicher Bau Kft., az orgona-felújítást végrehajtó Pécsi

Orgonaépítő Manufaktúra Kft., az injektálásokat teljesítő Térhatás Kft. és Primer-Kemi Kft., a kölcsönzött állványokat biztosító Profirent Gépkölcsonzó Kft., az épületgépészeti tevékenységeket megvalósító Hő-Kar Kft. nagyszerű munkáját.

Köszönjük a Baranya Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLÓS REND HIVATALOS LAPJA

Főosztály Örökségvédelmi Osztályának az engedélyezés és a szakmai iránymutatás terén nyújtott segítségét.

Köszönjük szomszédainknak, a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy Széchenyi István Gimnáziumának és Technikumának, valamint Blázsovics Ferencnek, hogy udvaraikat, egyéb lehetőségeiket megnyitották a kivitelezési munkák számára, és mindenben segítettek a munkák megvalósítását, nem utolsósorban pedig, hogy türelemmel viselték a hosszúra nyúló kivitelezést.

A Pálos Rend részéről a munkák általános projektvezetője dr. Szentirmay Tamás volt. Külön szeretném megköszönni Tamásnak a pálos rend irányába elkötelezett napi munkáját a felújításhoz is kapcsolódva, s mindazt a szakmai, tapasztalati tőkét, amelyet megforgatott és megforgat rendünkért, a Lyceum templomért úgy a felújítás során, mint ennek az ünnepségnek a megszervezése kapcsán. Nélküle, fárado-

Az ünnepélyes szalagátvágás:

P. Györfi Szabolcs OSPPE templomigazgató,

Soltész Miklós államtitkár

és P. Puskás Antal tartományfőnök

fotó: Varga László

zásai nélkül most nem ünnepelnék itt, ezen a délutánon. Őt és munkatársainkat, segítőinket nézve újra és újra ki kell jelentenünk, hogy különösen fontosak számunkra azok az emberek, akik Jézus Krisztusért mellettünk, velünk együtt tesznek tanúságot. A munkálatok projektmenedzsere Jankovics Réka, műszaki projektvezetője Takács István, jogi szakértője Dr. Borbás Géza, helyszíni összefogója Csonka Imre voltak. Köszönöm a lelkiismeretes munkájukat.

S egyáltalán nagy hálámat szeretném kifejezni tartományfőnöki hivatalunk valamennyi munkatársának. Így Tolnainé Gyöngyinek, aki a felújítás alatt is folyamatosan segítette munkájával a

templom urnatemetőjének a működését. Varga Lászlónak, aki a templom kárfelméréséhez készített fotókat, Bárdonicsek Lászlónak, aki helyettes kántorként lelkiismeretesen segítette a felújítások alatti gyászszertartásokon.

Köszönöm sekrestyésünknek, Bieder Eszternek, hogy az épület zárva tartása idején is folyamatosan odafigyelt a templomra, és biztosította, hogy az urnatemető látogatható legyen a felújítás alatt is, és hogy mintegy „gazdasszonyként” figyelt a felmerülő nehézségek elhárítására. Külön szeretném megköszönni édesanyja, Bálint Jánosné, Ibolya fáradozását, amivel lányát és a templomunkat is folyamatosan támogatta. Hálás szívvel köszönöm Gyöngyösi István kántor szolgálatát, amivel a bezárás alatt is támogatta az altemplomi temetések liturgiáját. Köszönetemet szeretném kifejezni Barabás Imrének, aki folyamatosan segítette a temetéseket, részben a gyászszertartások alatti munkájával, részben az urnatemető karbantartásával.

Köszönöm a templom hívőközösségének, hogy az elmúlt két évben hűségesen feljártak a Pálos templomba a számukra szervezett külön vasárnapi szentmisékre. Ez sokat segített abban, hogy a templomi hívő közösség a felújítás alatt is megmaradjon. Külön is kiemelve szeretném megköszönni azt a majd 6 millió forintot, amivel a hívek – önök, ti –, támogatták/támogattátok a felújítást.

Köszönöm mindenkinek, aki bármilyen munkával, adománnyal, segítségével, imádsággal hozzájárult a templomunk megújulásához.

Köszönöm Sudár Annamáriának a mai ünnepség moderálását.

Köszönöm a Pálos Szkóla, valamint Köcsky Tibor orgonaművész zenei és a ministránsok liturgikus szolgálatát.

A felújítás során a templom megújult folyosóján egy kis kiállítás is megvalósult, amely bemutatja, hogy ez az egyetlen középkori eredetű, magyar alapítású, ma is működő szerzetesrendünk, a világban hány földrészen és hány országban működik és virágzik. Amikor ezt a bemutatót megtekintjük, méltán lehetünk büszkéek arra, hogy amit látunk, az itt, Magyarországon született és innen indult el. A kiállítás az Agrárminisztérium Hungarikum-támogatásából valósult meg, tekintettel arra, hogy a Magyar Pálos Rend hivatalosan is hungarikum. Ezzel kapcsolatban köszönöm Mihály Margit projektfelelős segítőnk önzetlen munkáját.

És, hogy a mai napra is maradjon egy kicsi a felújítás során megélt csodákból: a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság felajánlotta, hogy az ünnepség utáni agapéra az enivalókat biztosítja a saját kézműves, nemzeti parki termékeikből, ezzel járulva hozzá mai szép ünnepünkhöz. Hálásan köszönjük Závoczky Szabolcs igazgató úrnak ezt a nagylelkű gesztust. A szomszédos Széchenyi István Gimnázium – melynek a templom melletti épülete

volt egykor a pálos kolostor – biztosítja ehhez a vendéglátáshoz a szükséges helyiségeket, szintén felajánlasként a mai ünnephez, mellyel kapcsolatban köszönjük szépen Kutas József igazgató úr kedves figyelmességét.

Isten fizesse meg valamennyiőnk/valamennyiőtök legkisebb segítségét is. Jómagam imádságaimban, szentmiséimben hordozlak benneteket!

...

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Boldog Özséb Házat hozott a Mikulás a fiataloknak

BÍRÓ ISTVÁN CIKKE

(HARGITA NÉPE) NYOMÁN A SZERK.

P. Bátor Botond OSPPE átadja a beépített klastrom-pusztai téglá igazoló okiratát • fotó: Bíró István

Egyházi és világi elöljárók, illetve több tucat fiatal jelenlétében áldotta meg a szelterszfürdői katolikus ifjúsági házat 2022. december 3-án dr. Kovács Gergely, a Gyulafehérvári Főegyházmegye érseke. A Boldog Özséb nevet viselő, kétszintes, tízszobás, kápolnával is rendelkező, ötven személy elszállásolására alkalmas létesítményt a magyar kormány több mint 455 millió lejes támogatásával építették. Az új ingatlan a jövőben az egyházmegye ifjúsági programjainak ad majd otthont.

A szelterszfürdői Boldog Özséb Ifjúsági Ház ünnepélyes átadását sajtótájékoztató előzte meg. Az új létesítmény meg-

építésének fontosságáról és részleteiről dr. Kovács Gergely, a Gyulafehérvári Főegyházmegye érseke; Csíki Szabolcs főegyházmegyei ifjúsági főlelkész; Tamás Huba, az építkezést irányító székelyudvarhelyi Kis Szent Teréz Plébánia kisegítő lelkésze és Tamás Barna, a székelyudvarhelyi Kis Szent Teréz Plébánia plébánosa, volt ifjúsági főlelkész számolt be. Tamás Huba kiemelte: Soltesz Miklós, a magyar Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára kezdeményezésére 2018-ban döntöttek a Szelterszfürdőn épülő új katolikus ifjúsági ház létesítéséről, a munkálatokat 2021 tavaszán kezdték. A Bogos Ernő csíkszeredai építész tervei alapján épített 860

négyszázötven méteres, kétszintes Boldog Özséb Házban tíz szobát – mindegyikhez fürdő tartozik –, kápolnát, közösségi termet és konyhát is kialakítottak.

Dr. Kovács Gergely érsek a sajtóeseményen rámutatott: *az új létesítmény szerepe a nevelésben, a képzésben, a találkozásban és a közösségépítésben lesz. A ház a Gyulafehérvári Főegyházmegye lelki pasztorációjának szerves része szeretne lenni. Ezen belül a fiatalságot, az ifjúságot szeretné szolgálni; keresztény, katolikus értékekkel megtöltött, megtöltendő, a fiataloknak ilyen irányú képzést, nevelést nyújtó hely kíván lenni, ahol szerepet kap a kikapcsolódás, a pihenés, a lelki töltődés is.*

A sajtótájékoztató után ünnepi szentmisére gyűltek össze a világi és egyházi elöljárók, illetve több tucat fiatal.

A szentmisén dr. Kovács Gergely érsek megáldotta az épületet, amelybe beépítettek egy téglát, amely a klostropusztai első pálos kolostorból származik. Az erről szóló tanúsítványt P. Bátor Botond hargitafürdői pálos szerzetes adta át Csíki Szabolcs ifjúsági főlelkésznek. – *Hiszem, hogy ez a hely is Boldog Özséb atyánk közbenjárására Krisztusnak a tüzét fogja gyújtani a fiatalok szívében, akik itt megfordulnak, hogy a csendben és az itt kapott útmutatások alapján a mai életben a legfontosabb dolgot kapják meg, azt az életvezetést, ami nélkül nem lehet egészséges emberi életet élni. Sok útmutatást kapunk, s a remeték nagyon fontos feladatot tölthettek be az egyház életében. Ők megtanították az embert gondolkodni, mert ők a magányban és a visszavonultságban a belső világnak a laboratóriumát élték, a Szentlélekúrsten vezetésével. Mi másra, mint erre van a legnagyobb szükség...? Megtanulni gondolkodni, döntéseket hozni, különbséget tenni a jó és a rossz között, felismerni az életben a kísértést. Mindez fontos feladata lehet e háznak.* – mondta Bátor Botond.

Dr. Kovács Gergely érsek egy gyertyát ajándékozott a ház számára, úgy fogalmazott: *a sok kicsi lángból nagy fénycsóva lesz.* A szentmise után a köszöntőbeszéd sorát Tamás Huba, az építkezést irányító székelyudvarhelyi Kis Szent Teréz Plébánia kisegítő lelkésze nyitotta meg, aki a munkálatok kivitelezéséről osztotta meg gondolatait, majd Soltész Miklós államtitkár szólt a jelenlévők-höz. Beszédében rámutatott: *nehéz volt a támogatást megszerezni, az épületet felépíteni, de a legnehezebb az lesz, hogy miként lesz lesz élet a házban. Ha lesz élet a házban, lesz papi és közösségi hivatás.*

Ha élet lesz és lélek ebben a házban, akkor biztos vagyok benne, hogy Erdély ifjúsága, keresztény ifjúsága: katolikusok, reformátusok, evangélikusok, adott esetben más felekezethez tartozók is, hogyha idejönnek és ezt a házat, birtokukba veszik, közösséget építenek nekik, akkor a magyarság, a székelység is meg fog maradni. A köszöntőbeszéd sorát Csíki Szabolcs ifjúsági főlelkész gondolatai zárták.

PÁLOS LELKISÉG

A Pálos Lelki Központ

INTERJÚ

P. PUSKÁS ANTALLAL

BESZÉLGETŐTÁRS:

SASVÁRI BERNADETT

Mire van igénye a ma emberének? – A választ a Pálos Lelki Központ adhatja meg, amely izgalmas évet zár: a számos képzés, imaalkalom és a lelki gondozás lehetősége sokakat vonz a néhány hónapja megnyílt épületrészben. 2022. január 15-én, Remete Szent Pál ünnepén adták át a megújult pécsi pálosok központját, a Szent Imre-templomot, a mellette lévő rendházat, valamint a most kialakított lelki központot. A beruházás Magyarország Kormánya és a Boldog Özséb Program finanszírozásával valósulhatott meg. A megújult falak és belső terek szinte azonnal otthont adtak a Pálos Lelki Központ szétágazóan színes eseményeinek, ezekről Puskás Antal tartományfőnök atyával beszélgettünk.

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Sasvári Bernadett: Mikor és milyen céllal nyílt meg a Pálos Lelki Központ?

Puskás Antal: 2022 elején adták át az épületet, a programok pedig márciustól indultak el, otthont adva közösségeknek és találkozásoknak. Három fő céllal indítottuk el a lelki központot, és ez adja azóta is a három fő pillérét a tevékenységeinknek: képzések szervezésének, lelki gondozásnak és imaalkalmak megrendezésének kívántunk teret és lehetőséget biztosítani.

S. B.: Miért épp ezeket a területeket célozták meg a központ tevékenységeivel?

P. A.: Saját, pálos lelkipásztori tapasztalatunk és a velünk szolgálatot végző testvérek gyakorlatából érződött, mire van igény. Nagyon sokan fogalmazták meg, hogy a legnagyobb gondot az életükben a túlhajszoltság okozza, egyfajta módon azt érzik, hogy „szétesik az életük”. Gondjuk van az indulatkezeléssel,

Az adorációs kápolna • fotó: Varga László

az időbeosztással, a kapcsolataik kezelésével – mindez pedig eltávolítja őket a saját középpontjuktól, és így Istentől is. Ugyanakkor megfogalmazódott az igény arra is, hogy szeretnének segítséget kapni abban, hogyan imádkozzanak többet, hogyan találkozzanak, és hogyan legyen előbb a kapcsolatuk Istennel.

S. B.: Milyen programokat szerveztek a lelki központban, amelyek választ adnak a hívők által felvetett problémákra, nehézségekre?

P. A.: Imaalkalmakat és lelkigyakorlatokat szerveztünk. Ezek igen népszerűek voltak, olyannyira, hogy ezekre folyamatosan biztosítjuk az újabb és újabb lehetőségeket. A pusztán elméleti képzések kevésbé voltak keresettek, a ma embere a gyakorlati, praktikus tudást keresi. De folyamatosan formálódik a lelki központ tevékenységi köre.

Az egyik legnépszerűbb programunk a vezetett ima, az úgy nevezett Szent Ignác-i vezetett ima. A résztvevők egy héten át saját otthonukban szentírásolvasással imádkoznak minden nap körülbelül fél órát, majd a szemlélődő imádságban tapasztaltakat egy kísérővel beszéljük meg. Ezen az egyhetes ignáci imádságon kívül kéthetente online és személyes jelenléttel egyaránt van közös imaalkalom, amire szintén igen nagy a nyitottság és az érdeklődés. Igen keresettek az imaestjeink. A karizmatikus körökből ismert esteken a szentírást követve hallgatnak tanítást a résztvevők, tanúságtételre van lehetőség, az alkalmak pedig dicsőítéssel zárulnak. Kiemelten fontosnak tartjuk a közösségek létrejöttét és támogatását. Ennek megfelelően apa- és anyakör indult, de aktív a Házás Hétvégés csoport is.

S. B.: Melyek azok a programok, amelyek messzebbre tekintenek a személyes lelki élet fejlesztésénél?

P. A.: Az általam szemnyitogatónak nevezett programok abban segítenek, hogy a mai eltárgyasult világban az ember ismét visszataláljon az értékekhez. Eltárgyasult a testünk, a saját bensőnk, a lelkünk, de ugyanígy eltárgyasult és ezáltal eltávolodik a másik ember, akár már a magzat is, de a testi kapcsolatokra ez ugyanígy igaz. Erre adnak választ azok a programok, amelyek segítenek felnyitni a szemünket a világ helyes észlelésére, értékelésére.

A test teológiája c. estek elsősorban huszoneveseknek szólnak, sok fiatal házaspár és egyetemista vesz részt rajta. A serdülőkor előtt álló kiskamasz leányoknak és fiúknak szólnak a *Ciklus-show* és a *Titkos küldetés* programjai, ahol kiscsoportban beszélhetnek a termékenységtudatosságról. A terem-

tésvédelemmel foglalkozó eseményünkön a környezettel való újrakapcsolódást tanulhatja újra a résztvevő. Általában filmvetítéssel hangolódunk a témára, majd az azt követő beszélgetés során lehet elmélyedni és felfedezni a teremtésvédelem fontosságát. A személyes tervem, ehhez kapcsolódóan, hogy a kolostor körül létrehozunk egy kertet, amellyel megtapasztalhatjuk, milyen összhangban lenni a természettel.

S. B.: Hogyan tudják segíteni azokat, akik valahol elakadnak az életükben? Nekik milyen segítséget nyújt a Pálos Lelki Központ?

P. A.: Kezdetből fogva lelki gondozásra várjuk azokat, akik úgy érzik, lelki krízisbe kerültek. Hogy mi a lelki krízis? Elakadhat valaki a gyász feldolgozásában, problémát jelenthet a személyes kapcsolatainak kezelése. Az életvezetéssel kapcsolatban is segíthetnek az önkénteseink. A lelki gondozásra jelentkezni a honlapon megtalálható elérhetőségeken lehet.

S. B.: Milyen terveik vannak a következő időszakra? Milyen új eseményeket terveznek?

P. A.: Úgy érzem, nagy feladatunk, hogy a helyi templomi közösséget közelebb hozzuk egymáshoz. Sokan nem ismerik egymást, pedig hetente egy-egy órát együtt töltenek a szentmisét ünneplve. Pedig nagyon fontos az, hogy felismerjük: sokkal több erőforrásom van akkor, ha vannak társaim a kereszténység megélésében. Ennek

a megszervezésére több ötletem van, közös túrákkal vagy akár a kolostorkertben megszervezett eseménnyel.

A lelki központ eseményeitől függetlenül a pécsi pálos templomban a szokásos módon szentmisékre, a misék előtt és alatt gyónásra, valamint reggel 7 és este 7 óra között szentségimádásra várják a híveket.

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Szentes a gyerekszobában

Papp Emese festménye a magyar szentekkel

INTERJÚ
PAPP EMESÉVEL

BESZÉLGETŐTÁRS:
JÁGER ESZTER

*„Minden szenvedés mögött
ott kell, hogy legyen egy
mosoly.”*

A katolikus naptárban november 13. a magyar szentek és boldogok napja. Ekkor mind-azokra emlékezünk, akik szülőföldünkhez,

illetve nemzetünkhöz tartoznak, és hősi fokon gyakorolták a keresztény erényeket. Szent Imre pálos templomunk szeretettel fogadta azt a gyerekszobába tervezett festményt, amely a magyar szenteket a gyerekeknek érthető módon ábrázolja. A kép készítőjével, Papp Emesével beszélgettünk.

Jáger Eszter: A képen Isten tenyerében hozza közel hozzánk a szenteket: valahogy úgy, hogy tessék, ismerkedjünk meg velük. A kép alakjairól és azok elrendezéséről tudnál mondani pár szót? Miért ilyen formában festetted le őket?

Papp Emese: Legfelül a számunkra legnehezebben értelmezhető Szentlélek

található, galamb formájában szoros szeretetkapcsolatban a Szent Családdal, akik egyfajta összekötőként jelennek meg a képen a szentekkel. Alattuk egy óriási tenyér ábrázolásával próbáltam Istent megjeleníteni. Sok gondolat fűzhető ehhez; bennem az ajándék, az oltalom és a hordozás üzenete munkált. A tenyéren helyezkednek el a magyar szentek, boldogok és tiszteletreméltók. Puskás Antal atya segített a szentek kiválasztásban, akik valamilyen szempontból a pálosokhoz vagy a gyerekekhez kapcsolódnak. A magyar szentek között vannak olyanok, akiket népi kegyelet övez, de köztük vannak a hétköznapi ismeretlen hősei és szentjei, a mindennapok vértanúi és Istenbe temetkezett misztikusai is. Teljes glóriával a szentek, a glória kontúrjával a boldogok, égő vércseppel a vértanúk és a többiek, a tiszteletreméltók. Jobbról egy éjszakai holdas háttérrel Szent Mihály arkangyal és a társai, amint a vörös füstként megjelenített gonoszt, ill. démonokat leküzdik. Balról a napsütésben Gábrriel arkangyal, amint a magyar koronát felajánlja és Rafael arkangyal, aki gyógyítónk és társunk útjainkban. Mellé festettem Tóbiást, aki minket képvisel, hétköznapi embereket, jóakaratóval, amit a hal szimbolizál. De nézzen mindenki utána a Bibliában Tóbit és Tóbiás történetének, ha van kedve! Nekem nagyon kedves ez a történet.

J. E.: *A mindennapjaidban miként vett részt a festés, miktől hozott ez gyümölcsként számadra?*

P. E.: Kitaláltam az ötletet, de a megvalósítással megküzdöttem. Örök hála Kopek Ritának, Kőszegváry Kálmánnak és Gyöngyösi Leventének, hogy még otthon, Budapesten, 25 éve volt türelmük, tudásuk, szeretetük megpróbálni a

kezemből, fejemből kihozni valamiféle rajztudást. Meg szeretném köszönni még szüleimnek, Nagy Évának és Hunyady Mátyásnak, hogy ehhez lelki, szellemi és anyagi segítségüket bőkezűen árasztották felém. Természetesen a kör középpontjában a népes kis családom áll: Gergő, aki közös háromlábú székünk legkedvesebb lába számomra, rajta ülnek a legszebb kincseink, Luca, Virág, Viola és Soma. Talán nekik jár a legnagyobb elismerés, mert ez a kép a személyes életüket foglalta el, hiszen csak a konyhában fért el a kép, és az eddig mindig kéznél lévő anya picit máshogy működött, mint eddig. Igaz a kép elkészülte azért is tartott ilyen sokáig, mert a családom az első, de érezhették biztos, hogy valamin mindig kattog az agyam és a szívem.

J. E.: *Érezhetően fontos számokra a gyermekek nevelése, felkészítése az életre. Különcönösen tanulhatnánk mi is gyerekszobánk segítségével?*

P. E.: Jézus azt mondja, engedjétek hozzám a kisdedeket, most mégis az anyáig nyúlnék vissza, a várandósság csodájához, hogy mi magunkban hordozzuk már unokáinkat is. Ifjakkak, küzdő és alkotó felnőtteknek, szépen meghalni tudó nagyszülőknek a gyerekkorát kapjuk. Elképesztő, milyen óriási távlatok vannak a teremtésben, vagyis sokkal mélyebben van vállalásunk, minthogy egy cuki illatgombóc puhaságot kapunk. Egy gyerek nagyon fontos eleme a világunknak. Az otthon lévő anyák élete lehet szakrális lét! Úgy gondolom, szép, isteni, egyházi rendben is élhetnénk egymással. Olyan ez, mint egy mikadópalcikákból épített „templom”. Ki lehet húzni belőle darabokat, de vagy megroggyan, vagy ösz-

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

szeesik. Nem véletlenül vagyunk megte-remtve nőként és férfiként, nem véletlen az egyházunk alapítása. A nekünk felkínált életvezetés attól az Istentől jön, aki felmérhetetlenül jobban tudja mi a jó nekünk. A mai ember egója még azt is elhitheti velünk, hogy jobban ismerjük magunkat, mint Isten minket. Ezt rakja rendbe ez a kép, és ezt lenne jó átadni a gyermekeknek, a fiataloknak.

J. E.: További terveid is vannak a szentekkel kapcsolatban a jövőben?

P. E.: Igen! Praktikus volna kis kártyákat készíteni egyenként a szereplők képeivel, rövid leírással a gyermekeknek és egy komolyabban a kísérőknek. Tervezek még mesekönyvet a szentekkel, fiatalok és fiatal felnőttek szerinti nyelven – akár keresztény slam poetry-vel - tolmácsolva fontos történeteiket, üzeneteinket.

Itt a végén még engedj meg nekem egy zárógondolatot. Szeretném megköszönni a pálosoknak, hogy úgy vannak jelen, hogy minden nap kitartóan segítik jobbitani életünk minőségét. Gondolok itt elsősorban az Eucharisztia mindennapi kiszolgáltatására, a lelkivezetésre, a mosolyukra, hogy bármikor készek rendelkezésünkre állni ügyes-bajos botladozásainkból való felállásunkhoz. Hálás leszek mindig a bizalmukért és türelmükért, hogy lehetővé tették ennek a képnek a létrejöttét. Szeretném megköszönni Bíró László püspök atyának, hogy olyan ötleteket, megközelítéseket közvetített nekem, amelyek nagyban emelték ennek a képnek a fényét. Végül örök hála a Szentháromságnak, hogy ezen a képen keresztül rávilágított a kiapadhatatlan kincsek forrására és a méltatlanul kezelt emberi életünk méltóságára. Nem lehet eleget imádkozni, hát tegyük!

PÁLOSOKTÓL, PÁLOSOKRÓL

A Boldog Özséb Program hírei

DR. SZENTIRMAY TAMÁS

A Boldog Özséb Programhoz nyújtott állami támogatásból 2022 őszén befejeződött a pécsi Lyceum templom felújítása, melynek utolsó elemeként az orgona javítása és tisztítása valósult meg. A felújított templom ünnepélyes átadására 2022. november 11-én került sor.

Az erdélyi Hargitafürdőn folytatódik az új kolostor építése, és a nyár folyamán pedig befejeződött a Szent István Ház felújítása. A 2022. augusztus 21-én átadott, teljesen megújult Szent István Ház a zarándokokat, a híveket és a közösségeket szolgálja. Az ugyancsak Erdélyben található Szelterszfürdőn is befejeződött a Boldog Özséb Ifjúsági Háznak az építése a székelyudvarhelyi Kis Szent Teréz Római Katolikus Plébániával együttműködésben, melynek az ünnepélyes átadása 2022. december 3-án történt meg.

A Boldog Özséb Program kulturális projektelemének a részeként megjelent a Magyar Nemzeti Múzeumban 2021-ben megrendezett „Pálosok” című kiállítás katalógusa. Maga a kiállítás pedig vándorkiállítás formájában 2022. augusztus

28-ától az erdélyi Marosvásárhelyen látogatható, majd 2023 februárjától pedig Székelyudvarhelyen lesz megtekinthető. Ugyancsak elkészült a lengyelországi Częstochowa Jasna Góra Kolostora könyvtárában őrzött *Cantionale ecclesiasticum (hymnarium, tonarium, processionale, exsequiae)* című, magyar nyelvemléket is tartalmazó, a XV. és XVI. század fordulójának időszakából származó – az Országos Széchényi Könyvtárban szintén a Boldog Özséb Program keretében restaurált – kódexszel kapcsolatos tanulmánykötet a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Intézettel közös kiadásban „*Cantuale Paulinorum s. XVI Zene- és nyelvtörténeti tanulmányok a Częstochowai pálos kantualéről*” címmel. Megjelent a „Pálosok, építészt, régészet” című konferenciakötet is, mely több, a könyv címe szerinti témákban tartott pálos konferencia előadásaiból nyújt át egy csokrot az olvasónak.

Befejeződtek a rend hét – elsősorban idősebb – tagjával készített életútinterjú-filmek utómunkái. A 40–50 perces professzionális alkotások dokumentálják az utókor számára a pálos szerzetesek tanúságtévő, a kommunizmus alatt üldöztetéseket szenvedő, majd a rend újjáéledését alakító életét.

A fentiekben felsorolt projektelemek Magyarország Kormányának a segítségével a Boldog Özséb Programhoz (EGYH-KCP-18-P-0183) nyújtott állami támogatás keretében valósultak meg.

•••

„A természetben a Természetfeletttel” pilisi pálos utak

GADÁCSI PÉTER BESZÉDE

Szeptember 18-án adták át az országosra tervezett Pálos Utak elnevezésű hálózat első három útvonalát, amelyek a következők: Budapesten a Források útja (Budapest, Sziklatemplom – Szépjuhászné, budaszentlőrinci pálos emlékhely, 14 km); a Pilis-hegységben a Remeték útja (Pilisszentkereszt – Klastrompuszta – Pilisszentlélek – Két-bükkfa-nyereg – Pilisszentkereszt, 24 km) és a Visegrádi-hegységben a Szeretet útja: (Visegrád – Pilisszentlászló – Spartacus ösvény – Visegrád, 27 km). Az állomások kőoszlopain elhelyezett QR-kódok, valamint információs táblák is segítik a tájékozódást és az elcsendesedést. Pálos szerzetesek személyében virtuális lelki vezetőket is kaphat a zarándok, a túrázó. A palosut.hu weboldalon keresztül vagy akár offline mobilalkalmazással állomásról állomásra járhatjuk az egyedi jelzésekkel ellátott kijelölt útvonalakat. Az elmélkedések és a térképek letölthetők, illetve az útvonalakhoz kapcsolódó vezetőfüzet is beszerezhető. Az útvonalhálózat tervezésekor szempont volt a nem vallásos kirándulók megszólítása is, illetve a látványos tájakon futó gyalogos ösvényeken, változatos szakasz hosszok mentén alternatív be- és kilépési pontok biztosítása, figyelembe véve a megközelíthetőséget és a parkolási lehetőségeket.

Gadácsi Péter projektvezető beszéde

Tisztelt Államtitkár úr, kedves Tartományfőnök atya! Tisztelt polgármesterek,

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Gadácsi Péter beszéde Klastrompusztán

fotó: Török Máté

plébános atyák, világi és egyházi előljárók, a pálos út megálmodói és kivitelezői! Kedves megjelentek!

Egyszer volt hol nem volt, volt egyszer egy Pálos70. A szakrális, természetjáró rendezvény egyikén ültünk János atyával és Antal atyával – az akkori és a jelenlegi tartományfőnökkel – egy zarándoklással, élményekkel, imával teli nap végén az asztalnál. Beszélgettünk, hogy ezt a fantasztikus pálos kezdeményezést minden év minden napján meg kellene rendezni! Megmutatni a pálosok kultúrtörténeti hagyományvilágát. Lelki impulzusokat adni a mai kor emberének, zarándokának.

Fel is rajzoltunk útvonalakat a Pálos70 nyomvonala közelében, középpontban a pálos helyekkel: Sziklatemplom, Buda-szentlőrinc, a Boldog Özséb-kilátó, Klastrompuszta, Pilisszentlélek, és mind a pilisi pálos falvak (Kesztlöc, Pilisszentkereszt, Pilisszentlászló, Visegrád) mentén, meglévő turistautakra építkezve, biztosítva az átjárhatóságot, s egy hálózatba illeszkedve.

Néztük a skicceket és álmodoztunk, hogy az útvonal mentén hol és mit, illetve hogyan mutassunk meg a világnak a Magyar Pálos Rend múltjából és jelenjéből...

Történt egyszer, hogy megszólalt a telefonom. dr. Szentirmay Tamás, a rend hivatalvezetője volt az, és azt mondta: „Péter, kaptunk támogatást az Agrárminisztériumtól. Indulhat a *pálos út!*” És felgyorsult minden!

Megkezdődtek a végeláthatatlan egyeztetések, engedélyeztetési eljárások, arculati tervezések, bejárások, szakmai viták a sok-sok jóakaró között, hogy mintát alkossunk, hogyan kell modern, professzionális, aktív, szakrális, spirituális turisztikai attrakciót létrehozni a világon egyedülálló keretek között és módon!

Három éven át, sokszor erőn felül, sokak munkájának köszönhető varázslat történt. Csodamód – Pilis-szerte – 27 kőinstalláció, 48 fa- és fémoszlop, valamint 7 turisztikai információs tábla nőtt ki a földből, hogy egy hálózat részeként összesen 65 kilométeren át, 3 útvonalon keresztül mutassák meg az pálos útvonalhálózat első hírnökeit, a pilisi pálos tematikus utakat. Hálával, meghatva állok itt. Megtisztelő érzés most megvalósulás kapujában állni.

Ma, Klastrompusztán: „itt a vége, fuss el véle!” De ez a „vége” szó csupán mesém végét, a projekt végét jelenti. Egy örömteli álom beteljesülését: hogy itt, a Pilisben, a pálosok bölcsőjében létrejött három tematikus pálos út. Ez a vég egy új kezdet is. Ismerjék meg a jó mintát mások is, és adaptálják saját környezetükben.

Köszönöm, hogy ezt a jeles napot önökkel együtt ünnepelehetjük. Kérem, szeressék és használják a pálos utakat és vigyék híruket, hogy hasonló kezdeményezések épüljenek szerte az országban, Európában és a világon! Köszönöm szépen!

(Lásd hírünket a 24. oldalon!)

RENDI KRÓNIKA

.....

Rendi hírek

Puskás Antal tartományfőnök atya 2022. október 1-ével Mátyás Mihály atyát a pálosszentkúti kolostorból a pécsi kolostorba, Roman Majewski atyát a budapesti kolostorból a pálosszentkúti kolostorba helyezte, Csehi Krisztián ötödéves teológus testvért pedig a papság felé vezető út egyik állomásaként 2022. október 23-án, Budapesten, a Sziklatemplomban akolitussá avatta.

.....

Pálos települések találkozója

Az idén immár tizedszer rendezték meg a pálos települések találkozóját. Az eseménynek ezúttal Martonyi adott helyet május 27. és 29. között.

A találkozó központi napja május 28., szombat volt, amikor Puskás Antal tartományfőnök atya ünnepi szentmisét mutatott be – a környékbeli plébánosok koncelebrálásával – a martonyi pálos kolostor romjainál a települések delegációnak. Felemelő élmény volt mindenki számára, hogy az ősi, megimádkozott falak között újra pálos szerzetes mutat be szentmisét, ami mintegy az időn és téren átívelve összekötötte a múltat a jelennel, illetve a pálos helyeket egymással. A szentmisét követően Vécsei István martonyi polgármester mondott ünnepi beszédet, majd felkötötte a település szalagját a

Szentmise a rom területén; P. Puskás Antal és dr. Szentirmay Tamás • fotó: Szentirmay Pirokska

pálos vándorzászlóra, melyet ezt követően Puskás Antal tartományfőnök atya a következő találkozót rendező település, Zalacsány polgármesterasszonyának, Nagy Lászlónénak adott át.

A szentmisét követő ebéd végén a résztvevő települések emléklapot vehettek át Vécsei István polgármestertől és Puskás Antal tartományfőnök atyától, majd kulturális program következett, melynek keretében fellépett az edelényi férfikórus, utána

pedig irodalmi-zenés műsort adott elő Kautzky Armand Jászai Mari-díjas, érdemes művész, valamint Udvarhelyi Boglárka és Kiss Tivadar operaénekesek. A délutáni program keretében Rózsa Sándor, az Aggteleki Nemzeti Park osztályvezetője vetítéssel gazdagított előadást tartott a martonyi kolostorrom rendbetételéről,

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

mely neki személyes szívügye, és amely munkában ő maga is oroslánrészt vállalt. A találkozó május 29-én, vasárnap ünnepi szentmisével zárult martonyi templomban, melynek végén Puskás Antal tartományfőnök atya köszönte meg a Magyar Pálos Rend nevében Martonyi községnek és Vécsei István polgármesternek a nagyon jól sikerült találkozó megszervezését és lebonyolítását.

A találkozón 19 pálos település képviseltette magát összesen száz főt meghaladó résztvevői létszámban.

.....

Pálósszentkúti pünkösdi búcsú

Június 4. és 6. között tartottuk az ideai pünkösdi búcsút Pálósszentkúton. A program a bérmálkozók gyülekezőjével kezdődött, majd ezt követte a dr. Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek által celebrált szentmise és a bérmálás szertartása. 20 órától a vigília-szentmise gyertyás körmenettel, majd 24 órakor a meghaltakért bemutatott szentmise következett, amely után keresztutat jártak és virrasztást tartottak a jelenlévők. 5-én, pünkösöd vasárnapján 10 órakor kezdődött a szentmise, amit körmenet követett. A szentmisét Puskás Antal atya mutatta be. Pünkösöd hétfőjén, 6-án P. Bocsa József piarista atya mutatott be szentmisét 10 órakor.

.....

P. Botfai Levente gyémántmiséje

Június 16-án ünnepeltük a pécsi pálos templomban P. Botfai J. Levente atya pappá szentelésének 60. jubileumi ünnepét. Au-

A gyémántmisés Levente atya

fotó forrása: pecsiagyazmegye.hu

gusztus 23-án pedig az alapításának 1013. évfordulóját köszöntő Pécsi Egyházmegye ünnepén, a hosszú évekre visszatekintő hagyomány szerint köszöntötték a pappá szentelésük 25., 50. és 60. évfordulóját ünneplő lelkipásztorokat is. Az ünnepen szentmisét mutatott be Felföldi László, az egyházmegye főpásztora, Mayer Mihály nyugalmazott püspök és Máger Róbert püspöki irodaigazgató, valamint az egyházmegyei papjainak koncelebrálásával a Pécsi Egyházmegye székesegyházában. Felföldi László megyéspüspök, az egyházmegye főpásztora, elsőként köszöntötte a pappá szentelésének 60 éves jubileumát ünneplő P. Botfai J. Levente OSPPE atyát. A liturgia zárásában személyesen megszólítva, érdekeik kiemelése mellett átadta a pápai áldás jubiláns atyák nevére szóló pápai dokumentumát, melyben a szentatya háláját és örömet fejezi ki, hogy a lelkipásztorok az egyház csodálatos egységében szolgálhatnak.

.....

Márianosztrai Öt Szent Sebek búcsú

A Magyar Pálos Rend márianosztrai Magyarok Nagyasszonya bazilikájának főbú-

csúját július első vasárnapján ünnepelték. A hazai katolikus áhitatban egyedülállóan a márianosztrai Magyarok Nagyasszonya pálos bazilika őrzi az Irgalmas Jézus Őt Szent Sebének tiszteletét napjainkban. Július 2-án 11 órakor szombaton Sarlós Boldogasszony tiszteletére ünnepi szentmise volt a Mária-kútnál (misézett Csóka János atya), majd szentmise volt a márianosztrai bazilikában (misézett: Vízi András házfőnök-plébános atya, a szentbeszédet Borsos József atya mondta). Az idei főbúcsú július 3-án 8:30-kor kezdődött szentmisével a bazilikában (misézett: Vízi András házfőnök-plébános atya), azt követően rózsafüzér imádságot tartottak, 10:30-tól pedig ismét szentmisét ünnepeltek a kálvárián (misézett: Gnana Pragasam De Rossi Raja szalézi tartományi vikárius atya).

.....

Emlékhely az elhunyt motorosoknak

A már hagyományos motoros zarándoklat keretében július 9-én avatták fel a pálosz-szentkúti kegyhelyen az emlékhelyet, ahol méltó módon emlékezhetnek elhunyt motoros barátaikra a 2008-ban alakult MotorkerékPálos közösség tagjai. Az emlékhely a közösség tagjainak felajánlásából és önkéntes munkájával valósult meg a Mária-kegyhelyen. A szombaton délben kezdődött találkozóra több száz motoros érkezett az ország minden pontjáról, hogy közösen ünnepeljék meg az Ostorházi László terve alapján megépült emlékhely felavatását. A zarándoklat közös szentmisével kezdődött, majd a szertartás zárásaként Puskás Antal tartományfőnök megáldotta és meg-

szentelte az emlékművet. Ezt követően a motorosok a kiskunfélegyházi Ótemp-lomig hajtottak, ahol hagyomány szerint megáldották és megszentelték a motorokat és a motorosokat.

.....

A restaurált częstochowai pálos kódex

Az OSZK-ban újult meg a magyar nyelvelmélet is tartalmazó, Częstochowában, a pálos rendi generális székhelyén őrzött latin nyelvű kódex, amelyet 2022. július 12-én Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszter jelenlétében ünnepélyes keretek között adott vissza az OSZK a Magyar Pálos Rend tartományfőnökének, P. Puskás Róbert Antal atyának. *(A kódexről bővebben előző számunkban adtunk hírt.)*

.....

Ásatás a balatonszemesi Mindszent pálos kolostornál

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kara Régészettudományi Intézetének a hallgatói dr. Végh András tanszékvezető egyetemi docens vezetésével 2022 júliusának első felében

két hétig tartó tanszéki ásatás keretében régészeti feltárást végeznek a balatonszemesi Mindszent pálos kolostornál. Az ásatást, a feltárt leleteket helyszíni látogatás keretében 2022. július 13-án mutatták be azok számára, akiknek szerepe lehet a Mindszent kolostor jövőjével kapcsolatos elképzelések kialakításában,

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Puskás Antal tartományfőnök atya régészhallgatóknak tart előadást • fotó: Mórocz Márk

illetve, akiknek a saját működési területén, hasonló pálos kolostorromokkal kapcsolatban a Balatonszemesen szerzett tapasztalok segítséget jelenthetnek. – A bejáráson részt vett Puskás Antal tartományfőnök és dr. Szentirmay Tamás hivatalvezető a Magyar Pálos Rend részéről, valamint Witzmann Mihály országgyűlési képviselő, Puskás Zoltán, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság igazgatója, Zag Gábor Pécs Megyei Jogú Város alpolgármestere, dr. Bertók Gábor a pécsi Janus Pannonius Múzeum igazgatója, Rózsa Sándor, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság osztályvezetője és Borza Miklós balatonszemesi plébános. Balatonszemes község önkormányzatát Németh Kornélné polgármester és Mórocz Viktor alpolgármester képviselte. A látogatás zárásaként Puskás Antal tartományfőnök a jelenlévő mintegy 20 régészhallgatónak rövid előadást tartott a pálos szerzetesek mai életéről, illetve kiemelte a pálos régészeti kutatások jelentőségét és annak szerteágazó lelki, történelmi, kulturális és idegenforgalmi hatásait, majd megköszönte a hallgatók és az oktatók helyszínen végzett lelkes munkáját.

Családok szentmiséje Pálosvörösmarton

Szabadtéri, a családokért felajánlott pálos szentmise volt 2022. július 16-án, szombaton 17 órakor Pálosvörösmarton, a Mária-parkban, amelyet Vizi András márianosztrai perjel atya celebrált. A homíliát Bátor Botond atya, hargitafürdői előljáró mondta. A szentmisén koncelebrált még Juhász Ferenc érseki helynök, a Miskolc-Mindszenti plébánia plébánosa, Borsos József pálos atya és Iváncsy Balázs helyi plébános atya. A szentmise végén Borsos József atya köszöntötte a családokat, akiket aztán jelenlévő atyák egyenként áldásban részesítettek. Kilenc évvel ezelőtt dr. Katona István püspök atya áldotta meg ezt a helyet, azon a településen, ahol évszázadokon át éltek és imádkoztak a pálos szerzetesek. Azóta minden évben ünnepi szentmisén népesül be a park. A dátum nem véletlen, hiszen Pálosvörösmart ma is látható temploma 1893. július 18-án készült el a feljegyzések szerint; erről Ragó Ferenc saári lelkész levélben számolt be annak idején az egri érseknek.

.....

Jakab-hegyi búcsú

Szent Jakab apostol július 25-i emléknapiját megelőző vasárnap tartottuk meg az idei búcsút a Jakab-hegyi kolostor romjainál. A hagyományos gyalogos zarándoklat 10.30-kort indult a 24-es busz mecsek-szentkúti végállomásától a Jakab-hegyi romokhoz. A zarándokok rózsafüzért imádkozva, énekelve tették meg az utat. A Szent Jakab tiszteletére bemutatott ünnepi szentmisét Puskás Antal atya celebrálta. Szentbeszédében megerősítette a zarándokokat abban, hogy a Krisztusba

vetett reményük biztos alapokon áll, ezért az adott körülmények és nehézségek nem vezethetnek az elkeseredésre, s a kitartó hit fontos segítség lehet mások számára is. Az ünnepi szentmisén a Schola Sancti Pauli végzett liturgikus énekes szolgálatot Fodor Gabriella vezetésével. A szentmise után a résztvevők közösen fogyasztották el a segítők által elkészített meleg ebédet a szabadban.

.....

Zalacsány – ünnepi szentmise

Ünnepi szentmise Zalacsányban; P. Puskás Antal és dr. Szentirmay Tamás • fotó: Rétiné Végh Katalin

2022. július 30-án ünnepi, szabadtéri szentmisét mutatott be Zalacsányban Puskás Antal tartományfőnök atya. A Szűz Mária tiszteletére emelt egykori kolostor emlékére Szűz Máriáról vett szentmisén koncelebrált Solymos András, a Veszprémi Főegyházmegye újmisési papja, részt vettek a község vezetői és más, környező pálos települések képviselői is. Az énekes közreműködő Maczkó Mária Emerton és Magyar Örökség-díjas énekművész volt. A szentmise után a jelenlévők megtekinthették a helyi iskolában a „Pálosok a nagyvilágban” című vándorkiállítását. Zalacsány pálos település, melynek pálos kötődését a jelenleg Zalacsány külterüle-

tét képező Örvényeshegy településrészen egykor álló pálos kolostor és templom adja. Az egykori kolostort Kanizsai Miklós tárnokmester, Zala, Vas és Sopron vármegyei főispán alapította 1390 körül a Boldogságos Szűz tiszteletére, a pálos szerzetesek számára. A kolostor mellé később Szent László tiszteletére kápolnát építtetett, s ez csakhamar híres búcsújáró helyé vált. A hely a 16. században a török miatt pusztult el. Romjai a 19. század elején még látszottak. 2017-ben a kolostor egykori helyén pálos emlékhely készült el.

.....

Szentmise a budaszentlőrinci romoknál

Augusztus 7-én – Szent Lőrinc ünnepéhez kapcsolódóan – P. Hesz Attila OSPPE mutatott be szentmisét az egykori pálos kolostor romjainál.

.....

Hargitafürdői ünnep

Augusztus 21-én, vasárnap Hargitafürdőn, a Szent István király tiszteletét hirdető kápolna búcsúünnepét tartották, valamint felszentelték a pálos kolostorhoz tartozó Szent István-zarándokházat is. „Szent István királyt ünne-

peljük, aki hazát, jövőt, életet adott itt, a Kárpát-medencében. Az ő példájából merítünk erőt, bátorságot, lelkesedést és biztatást, mert ő Jézus Krisztust választotta alapnak, arra épített országot, nemzetet, jövőt. Szent István megmutatta: nehéz helyzetben is hogyan lehet jó döntést hozni, hogyan lehet országot, hazát és nemzetet építeni. Minden ember any-

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Avatőünnep – Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára (balra elöl), P. Bátor Botond OSPPE, Kerekes László segédpüspök és P. Puskás Antal OSPPE az ünneplők között •fotó: Csúcs Mária

nyit ér, amennyit a döntései, az elhatározások tesznek bennünket emberré. Jézus Krisztus életünk alapja kell legyen, ennek elérésében és mindennapi döntéseinkben kérjük Szent István király közbenjárását.” – hangsúlyozta Kerekes László segédpüspök, aki Tamás József nyugalmazott segédpüspökkel, Puskás Antal pálos tartományfőnökkel, Bátor Botond pálos szerzetessel és a környékbeli települések papjaival közösen mutatta be a búcsús szentmisét. – A liturgia végén a felavatandó zarándokház felújításában résztvevőknek mondott köszönetet Bátor Botond, a hargitafürdői kolostor előljárója, majd Puskás Antal pálos tartományfőnök is méltatta az ünnepet. A kápolnában tartott ünnepség végén a résztvevők a Szent István zarándokközponthoz vonultak. A mintegy 40 szálláshellyel, közösségi terral és ebédlővel is rendelkező épületet Kerekes László segédpüspök áldotta meg.

.....

Pálos kiállítás Marosvásárhelyen

A Vásárhelyi Forgatag nevű rendezvény-sorozat részeként, augusztus 28-án 16 órakor nyitották meg a Budapestről érke-

zett, 2022 végéig látogatható PÁLOSOK című kiállítást, első erdélyi vándorhelyszínen, a marosvásárhelyi vármúzeumban. A Magyar Nemzeti Múzeum és a pálos rend által közösen létrehozott kiállítás, amely végigkíséri a pálos rend 750 éves történelmét 2023. február elejétől Székelyudvarhelyen lesz látható. A tárlat két régészkurátora: Pető Zsuzsa (Magyar Nemzeti Múzeum) és Bencze Ünige (Maros Megyei Múzeum).

.....

Kisboldogasszony búcsú Pálosszentkúton

Szeptember 2 és 4 között tartották meg a Kisboldogasszony napi búcsút a pálosszentkúti kegyhelyen.

A Kisasszony búcsúra idén 2022. szeptember első hétvégén került sor Pálosszentkúton. Pénteken férfiak zarándoklatát szervezték meg a kegyhelyre való megérkezéssel, majd este 21 órakor szentmisét ünnepeltek és éjszakai virrasztást ajánlottak fel, engesztelést Magyarorszáért. Szombat este gyertyás körmeneten vehettek részt az ünneplők. A vasárnapi ünnepi szentmisét Balla Péter Barnabás atya celebrálta. Ezt követően szokásos módon körmenet következett, majd áldásban részesítették az atyák a jelenlévőket, a kegytárgyakat és a gyermekeket.

.....

Pilisi pálos utak – átadó ünnepség

2022. szeptember 18-án Zambó Péter, az Agrárminisztérium erdőkért és földügyekért felelős államtitkára adta át a

Puskás Antal megállja a klastrompusztai állomást
fotó: Török Máté

pilisi pálos utakat a klastrompusztai pálos templom és kolostor romjainál, a 11 órakor kezdődő ünnepi szentmisét Puskás Róbert Antal pálos tartományfőnök mutatta be. (Az átadási ünnepség napja egyúttal az éves klastrompusztai búcsú ünnepe is volt.) pálos út néven, újabb zarándokturisztikai fejlesztés nyomán több útvonalon járhatjuk a természetet Budától a Dunakanyarig, és vehetünk részt lelki utazáson is, ahogy a projekt mottója sugallja: „A természetben a Természetfelettlivel”. A Magyar Pálos Rend által megvalósított út- és jelzeshálózat kialakításában részt vett a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, a Pilisi Parkerdő Zrt., a Viator Természetjáró és Kulturális Egyesület, valamint az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ. A 2019 őszén megálmodott Pilisi Pálos Tematikus Út című projekt az Agrárminisztérium 14 millió forintos támogatásával valósult meg. (Lásd írásunkat az 17. oldalon)

.....

Nyitott templomok éjszakája a Pálos templomban Pécsen

Az idei Ars Sacra Fesztivál keretében (szeptember 16–24.) *Megálló a város felett* címmel a templom közösségé-

nek egy kisebb csoportja szeptember 22-én 20 és 23 óra között bemutatta az érdeklődőknek a Pálos templomot. A látogatók megismerkedhettek a hely üzenetivel, illetve a Pálos Lelki Központ új tereivel, a séta végén pedig a harangtoronyból tekinthettek le a városra. A programra sokan eljöttek, köztük olyanok is, akik korábban még nem jártak itt.

.....

PÁLOS 70 – 2022

„Áldozat nélkül nincs győzelem” volt a mottója az október 7. és 9. között megrendezett Pálos 70 zarándoklatnak, teljesítménytúrának. A háromnapos zarándoklaton 126, a gyermekzarándoklaton 160, a teljesítménytúrán közel 300 fő vett részt, az összes többi túra- és zarándokútvonallal együtt pedig több, mint 800 fő vett részt az idén. Az alábbiakban Puskás Antal atya összefoglalóját közöljük:

Régen volt már ilyen kedvező az időjárás, amely az elejétől a végéig kitartott – talán ennek is köszönhető a magas részvételi arány. Csodálatos minden évben megtapasztalni az önkéntes segítők odaadását a zarándokok és túrázók szolgálatában! A Pálos 70 velük együtt egy nagy egész. Az úton levés és a megérkezés, amelyet a segítők biztosítanak, egyformán fontos részei a zarándoklatnak és az életnek magának is. Nem véletlenül, hiszen a zarándoklatot az élet sűrített változatának szokták mondani. A Pálos 70 mára – az ide 12. volt! – kiforrtta magát, ami az útvonalhoz kapcsolódó programpontokat illeti. Mindkét nap van szentmise, rózsafüzér-ímdáság, és már néhány éve rendszeresen lelki adoptálást is tartunk a máriaremete-i templomban s legújabbban a gyermekzarándoklaton is. Szombat

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

esténként több tanúságtétel hangzik el, amint a hegyen át közeledünk a nagy ereszkedőhöz Basaharc felé. Ilyenkor már csendes, meditáló énekek a nap utolsó hangjai, melyek után a zarándokok sötétben, kettésével vagy kisebb csoportokban haladnak előre, ízelve az elmúlt két nap benyomásait. Persze a fáradtság is már igen erősen jelentkezik ekkor. A Duna túlszárnyára való átkelés a komppal azonban minden fájdalmat és fáradtságot kárpótol. A túlszárny. Van ebben valami titokzatos. A megérkezés öröme – szívünk legmélyén mindnyájan erre a tapasztalatra vágyakozunk. Milyen jó, hogy a zarándoklat ízelítőt tud adni belőle!

Az a néhány kilométer pedig, amit Szobról Márianosztrára a vonattal érkező zarándokokkal együtt teszünk meg a befejező napon, vasárnap, már komoly készület az ünnepi szentmisére, lelkiismeretvizsgálattal, imával és énekekkel. Aztán találkozás az Anyával, aki a megszokott békével az arcán ott vár a kegyhelyen. Szent pillanat ez minden zarándok számára. Ilyenkor letérdel az ember, mert megérti, hogy otthon van.

.....

Magyarok Nagyasszonya búcsú a Sziklatemplomban

Október 8-án 20 órakor, Magyarok Nagyasszonya ünnepén Schall Tamás, a Veszprémi Főegyházmegye nyugdíjas papja mutatott be ünnepi szentmisét a Sziklatemplomban.

.....

Magyarok Nagyasszonya búcsú Márianosztrán

Az ünnepi szentmise, amely egyben a Pálos70 zárómiséje is volt, október 9-én

10.30-kor kezdődött. A főcelebráns Bátor Botond hargitafürdői elöljáró, plébános atya volt.

.....

Szent Imre templom búcsúja Pécsen

November 6-án tartották a pécsi Szent Imre templom éves búcsúját a 18 órakor kezdődő ünnepi szentmise keretében, amelyen P. Botfai Levente pálos atya köszöntötte Bíró László püspököt, nyugalmazott tábori ordináriust és a megjelenteket, majd felkérte püspök atyát az ünnepi szentmise bemutatására. Püspök atya szentbeszédében kiemelte, hogy Szent Imre tiszteletére – aki a magyar ifjúság védőszentje – szentelt templom ünnepe Pécsen különös jelentőséggel bír, hiszen az 1937-ben felépült templom azt az eszményt tükrözi, amely ma is az egyszerűségről és szépségről szól. A templom a város szélén a természet közelségében egyben az imádság és találkozás helye és a Szenttel való találkozásé is: „Szeretnénk, ha fiataljaink ilyen gazdagok lennének, szellemben, lélemben és testben, mint Imre. De a felnőtt társadalom kitartása az igazban, jóban és szépben ott van-e a fiatal mögött?”

.....

Befejeződött a pécsi Lyceum templom felújítása

A 2020-as horvátországi földrengés következtében megsérült és mára felújított Lyceum templom átadási ünnepsége november 11-én 17 órakor kezdődött. A szentmisét Bíró László püspök, nyugal-

mazott tábori ordinárius Puskás Róbert Antal pálos tartományfőnökkel, Györfi Béla Szabolcs templomigazgatóval és a Pécsi Egyházmegyét képviselő Szép Attila hivatalvezető püspöki helynökkel együtt mutatta be. Ezt követően pedig ünnepség keretében mondott beszédet és adta át a templomot Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára.

A szentmisén Bíró László nyugalmazott tábori püspök mondott prédikációt, amelyben röviden ismertette a templom történetét, mely a viszontagságok ellenére is folyamatosan megújult és hozzáfűzte: „Ez a templom a remény helye és jele, hirdeti,

hogy sosem szabad feladni. A falak állnak, a kapu nyitva áll, azonban igazán akkor lesz kész, ha az itt összegyűltek egymásra figyelő, szerető, élő közösséget alkotnak.”

Lásd írásunkat az 4. oldalon.

.....

Szentmise-közvetítések a Sziklatemplomból

A járványhelyzetre való tekintettel szeretettel ajánljuk kedves híveink figyelmébe, hogy a Bonum TV közvetíti a Sziklatemplomból a 8.30-kor kezdődő szentmiséket.

PÁLOS PROGRAMOK

2022. december – 2023. május

A további programokról templomainkban és honlapjainkon adunk tájékoztatást. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a vírushelyzet függvényében az egyes programok vagy azok időpontjai változhatnak.

BUDAPEST

Magyarok Nagyasszonya-sziklatemplom

www.sziklatemplom.hu

- SZENTMISÉK – vasárnap: 8.30, 11, 17 és 20 órakor; hétköznap: 8.30-kor, 17 és 20 órakor; (adventben a 8.30-as elmarad, helyette: 6 óra: rorate)
- **minden nap** a 17 órai szentmise előtt rózsafüzér;
- **minden hónap 13-án** – Fatimai engesztelőnap nemzetünk lelki megújulásáért. 8.30: szentmise, 10 óra: szentségimádás, 11 óra: ünnepi szentmise (8.30-tól gyónási lehetőség).

A Sziklatemplom előterében működő Pálos Fogadóközpont jelenleg nyitva: hétfőtől szombatig 9.30-tól 19.30-ig. Vasárnap zárva. **A nyitvatartási rend a járványhelyzet kapcsán változhat!**

.....

MÁRIANOSZTRA

Magyarok Nagyasszonya-bazilika
www.marianosztrakegyhely.hu

- SZENTMISÉK – vasárnap: 8.30 és 10.30, hétfőn, kedden és szerdán 7-kor, csütörtökön, pénteken és szombaton 18 órakor (a téli időszakban 17 órakor);

- **minden hónap 13-án** 18 óra – Fatimai engesztelőnap keresztúttal, rózsafüzérrel, szentségimádással, szentmisével és a Lorettói litániával nemzetünk lelki megújulásáért;
- **minden hónap első csütörtökén** – 9 órától a szentmise kezdetéig: szentségimádás a lelki és a testi békéért.

.....

PÁLOSSZENTKÚT

Kisboldogasszony-templom

- SZENTMISÉK – vasárnap: 10.30; a Magyar Szentek és Boldogok kápolna – vasárnap 8.30, hétköznap: hétfő 15, szombat 17 óra;
- **minden hónap első péntekén** – férfiak gyalogos zarándoklata – indulás 17 óra, Kiskunfélegyháza, Ótemplom. Érkezés kb. 20 óra, pálosszentkúti kegyhely;
- **minden hónap első péntekén** – 20 óra és 5 óra között – engesztelés Magyarországgért; szentmisével, szentségimádással egybekötött virrasztás;
- **Mária-ünnepeken** – nők gyalogos zarándoklata;

A pálosszentkúti zarándokház a vírus-helyzettől függően fogad látogatókat. A további részletekről a palosszentkut.hu és facebook.com/Palosszentkut oldalakon, vagy a +36 20 8233 838 telefonon érdeklődhet.

.....

PÉCS

Pálos (Szent Imre) templom

- SZENTMISÉK – vasárnap: 9 és 18 óra, hétköznap: 7.30 és 18 óra;
- **a szentmise előtt** 17.30-kor rózsafüzér;

- **minden hónap utolsó csütörtöke** – 18 óra: SERRA szentmise – a papi és szerzetesi hivatásokért;
- A **Pálos Lelki Központ** programjai a paloskozpont.hu oldalon található.
- A templom mellett **adorációs kápolnát** létesítettünk, amely 7 és 19 óra között szabadon látogatható.

.....

PÉCS

Lyceum-templom

- SZENTMISÉK – vasárnap: 10.45; hétköznap: 17 óra; szerdán nincs szentmise.

A Lyceum templom (7621 Pécs, Király u. 44/a.) kriptájában található urnatemetőben 1, 2, 3 és 4 személyes urnafülkék válthatók 25 évre. Érdeklődni munkanapokon 8 és 16 óra között a 72/515-425-ös telefonszámon lehet.

.....

HARGITAFÜRDŐ

Szent István-templom

- SZENTMISÉK – vasárnap: 9.30-kor; hétköznap: 18 óra, esetenként 20 órakor.
- **minden szentmise előtt** rózsafüzér.

További információ a hargitafürdői rendház életéről: www.taborhegy.ro, illetve a *Hargitafürdői élet* című Facebook-oldalon.

A további programokról és az esetleges változásokról a rend honlapján (palosrend.hu) s a templomok hirdetéseiből értesülhetnek.

...

Égi Édesanyánk, Világ Királynője!

Nevednek erejével zúzd össze a sátánt minden eszközével együtt!

Belőlünk pedig nevelj szenteket a kegyelem által!

*Győzd le bennünk a világ szellemét, és győzd meg általunk a világot,
hogy minél előbb eljöjjön Jézus Szíve országa a te Szeplőtelen Szíved által,
akié vagyunk egészen! Ámen.*

pálos ima

Felelős kiadó: *Puskás Antal* OSPPE tartományfőnök

Kiadó: *Magyar Pálos Rend*

Szerkesztőbizottság: *Jáger Eszter, Sarbak Gábor,*

Sudár Annamária és dr. Szentirmay Tamás

Grafika, tipográfia: *Török Máté*

Borítókép: *Kilátás a Sziklakolostor tornyából, 2022*

(fotó: *Török Máté*)

ISSN: 2062-1094